

Oponent: PhDr. Lenka Bydžovská, CSc.

Sandra Baborovská

Inspirace Cindy Sherman – fotografický autoportrét jako způsob hledání identity

Bakalářská práce

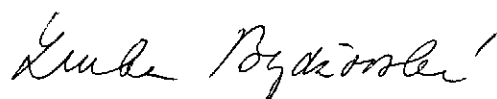
Posudek oponenta

Sandra Baborovská si odvážně zvolila velmi přitažlivé a zároveň složité téma týkající se základních otázek současného světového umění, při jehož zpracování se musela vyrovnat s náročnou odbornou literaturou. Dokázala se výborně zorientovat v množství převážně zahraničních titulů, vybrat si z nich podnětné myšlenky a s kritickým nadhledem je zapojit do svého vlastního, originálního výkladu. Rozvržení celé práce je neobyčejně zdařilé, přehledné a výstižně vypointované. Jádrem tvoří interpretace dvou fotografických sérií Cindy Shermanové, které se výrazně zapsaly do umění poslední čtvrtiny 20. století a patří k nejcitovanějším příkladům v aktuálních uměleckohistorických, feministických i filosofických úvahách: jde o *Untitled Film Stills* (1977-1980) a *History Portraits* (1988-1990). Sandře Baborovské poskytly impuls k průzkumu obecnějších souvislostí a k vytyčení otázek, zabývajících se proměnlivým pojetím lidské identity, jak se odráželo ve fotografických autoportrétech. Autorka ukazuje, že počátek tohoto procesu spadá již do pionýrských dob fotografie, kdy André Adolphe Disderi vynalezl fotografické vizitky, a poté upozorňuje na pozoruhodnou sérii fotografických stylizací komtesy z Castiglione. V následující kapitole objasňuje, do jaké míry ovlivnila zkoumanou problematiku teorie i praxe surrealismu, a rozebírá názory psychoanalytičky Joan Rivièreové, vyjádřené v provokativním textu z roku 1929 *Ženskost jako maškaráda*, ke kterému se o třicet let později vrátil Jacques Lacan. V další části jsou představeni „předchůdci“ Cindy Shermanové z období dada a surrealismu, a to jak Marcel Duchamp, k němuž se Shermanová výslovně hlásí, tak Hannah Höchová a Claude Cahunová, k nimž žádný přímý vztah nepřiznala. Přesto zaujímají obě vybrané autorky v rámci probíraného tématu důležité místo, a to nejen ve vazbě k Shermanové: bakalářská práce například upozorňuje na zajímavé spojitosti mezi Hannah Höchovou a Barbarou Krugerovou. Sandra Baborovská přistupuje uvážlivě k feministickým názorům, v první řadě k analýzám Laury Mulveyové. Dobře vyvažuje

vztah mezi rozborů konkrétních uměleckých děl a teoretickými reflexemi prací Rolanda Barthese či Jeana Baudrillarda. V bohaté odborné literatuře se neztrácí, umí vystihnout to podstatné, co spadá do okruhu jejího zájmu.

Domnívám se, že bakalářská práce Sandry Baborovské by bez potíží obstála i v mezinárodním srovnání. Plně ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 24. srpna 2007

PhDr. Lenka Bydžovská, CSc.